

SABIEDRISKO PAKALPOJUMU REGULĒŠANAS KOMISIJA

Brīvības ielā 55, Rīgā, LV-1010 ♦ Tālr. 67097200 ♦ Fakss 67097277 ♦ E-pasts sprk@sprk.gov.lv

PADOMES LĒMUMS

R ī g ā

26.09.2012.

Nr.227
prot. Nr.(36, 3.p.)

**Par sabiedrības ar ierobežotu
atbildību „Lattelecom” būtisku ietekmi
fiziskām un juridiskām personām
publiski pieejamu starptautisko balss
telefonijas pakalpojumu, kas nodrošināti
fiksētā vietā Latvijas Republikas
teritorijā, tirgū**

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija (turpmāk – Komisija), lai nodrošinātu Elektronisko sakaru likuma mērķi un īstenotu kompetenci, kas noteikta Elektronisko sakaru likuma 8.panta pirmās daļas 2. un 5.punktā, ir veikusi balss telefonijas pakalpojumu tirgu analīzi.

Komisijas „Ziņojums par tirgus analīzi par Eiropas Komisijas 2003.gada 11.februāra ieteikumā 2003/311/EK par konkrētajiem preču un pakalpojumu tirgiem elektronisko sakaru nozarē, kuros var būt nepieciešama *ex ante* (apsteidzoša) regulēšana saskaņā ar Direktīvu 2002/21/EK, minētiem tirgiem: tirgus Nr.3: fiziskām personām publiski pieejami vietējie vai iekšzemes balss telefonijas pakalpojumi, kas nodrošināti fiksētā vietā; tirgus Nr.4: fiziskām personām publiski pieejami starptautiskie balss telefonijas pakalpojumi, kas nodrošināti fiksētā vietā; tirgus Nr.5: juridiskām personām publiski pieejami vietējie vai iekšzemes balss telefonijas pakalpojumi, kas nodrošināti fiksētā vietā; tirgus Nr.6: juridiskām personām publiski pieejami starptautiskie balss telefonijas pakalpojumi, kas nodrošināti fiksētā vietā” (turpmāk – Ziņojums par tirgus analīzi) ir šā lēmuma sastāvdaļa un ir publiski pieejams Komisijas mājaslapā internetā www.sprk.gov.lv. Ziņojumā par tirgus analīzi ir izklāstīta balss telefonijas pakalpojumu tirgu analīzes veikšanas gaita, konstatētās problēmas šajos tirgos un risinājumi konstatēto problēmu novēršanai.

Komisija, pamatojoties uz Elektronisko sakaru likuma 8.panta otro daļu un uz likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 9.panta pirmās daļas 9.punktu un otro daļu, atbilstoši savai kompetencei patstāvīgi pieņem lēmumus, kas ir saistoši konkrētiem elektronisko sakaru komersantiem.

Izvērtējot situāciju balss telefonijas pakalpojumu tirgos,

Komisija konstatē:

1. Saskaņā ar Komisijas 2007.gada 7.marta lēmuma Nr.51 „Par sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Lattelecom” būtisku ietekmi fiziskām personām publiski pieejamu

starptautisko balss telefonijas pakalpojumu, kas nodrošināti fiksētā vietā Latvijas Republikas teritorijā, tirgū” (turpmāk – Lēmums Nr.51) lemjošās daļas 1.punktu sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Lattelecom”, vienotais reģistrācijas numurs: 40003052786, juridiskā adrese: Dzirnau iela 105, Rīga, LV-1011, (turpmāk – SIA „Lattelecom”) ir noteikta par elektronisko sakaru komersantu ar būtisku ietekmi fiziskām personām publiski pieejamu starptautisko balss telefonijas pakalpojumu, kas nodrošināti fiksētā vietā Latvijas Republikas teritorijā, tirgū no 2007.gada 1.jūlija.

2. Saskaņā ar Komisijas 2007.gada 7.marta lēmuma Nr.53 „Par sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Lattelecom” būtisku ietekmi juridiskām personām publiski pieejamu starptautisko balss telefonijas pakalpojumu, kas nodrošināti fiksētā vietā Latvijas Republikas teritorijā, tirgū” (turpmāk – Lēmums Nr.53) lemjošās daļas 1.punktu SIA „Lattelecom” ir noteikta par elektronisko sakaru komersantu ar būtisku ietekmi juridiskām personām publiski pieejamu starptautisko balss telefonijas pakalpojumu, kas nodrošināti fiksētā vietā Latvijas Republikas teritorijā, tirgū no 2007.gada 1.jūlija.
3. Komisija nosaka, ka šajā lēmumā konkrētais tirgus ir definējams kā fiziskām un juridiskām personām publiski pieejamu starptautisko balss telefonijas pakalpojumu, kas nodrošināts fiksētā vietā Latvijas Republikas teritorijā, tirgus (turpmāk – starptautisko balss telefonijas pakalpojumu tirgus) (skatīt Ziņojumu par tirgus analīzi).
4. Saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 30.panta pirmo daļu Komisija, ievērojot elektronisko sakaru pakalpojumu ģeogrāfisko dalījumu un citus valstī esošus īpašus apstākļus, kā arī Eiropas Komisijas 2007.gada 17.decembra ieteikumu 2007/879/EK par konkrētajiem preču un pakalpojumu tirgiem elektronisko sakaru nozarē, kuros var būt nepieciešama *ex ante* (apsteidzoša) regulēšana saskaņā ar Direktīvu 2002/21/EK (turpmāk – Ieteikums 2007/879/EK), nosaka konkrētos elektronisko sakaru pakalpojumu tirgus.
5. Starptautisko balss telefonijas pakalpojumu tirgus atsevišķi fiziskām un juridiskām personām bija minēts Eiropas Komisijas 2003.gada 11.februāra ieteikumā 2003/311/EK par konkrētajiem preču un pakalpojumu tirgiem elektronisko sakaru nozarē, kuros var būt nepieciešama *ex ante* (apsteidzoša) regulēšana saskaņā ar Direktīvu 2002/21/EK, bet Ieteikumā 2007/879/EK vairs nav minēts kā tirgus, kurā var būt nepieciešama *ex-ante* (apsteidzoša) regulēšana.
6. Neraugoties uz to, ka starptautisko balss telefonijas pakalpojumu tirgus vairs nav minēts Ieteikumā 2007/879/EK, Eiropas Savienības tiesību akti nosaka, ka katrs tirgus, kurā Komisija ir konstatējusi elektronisko sakaru komersantu ar būtisku ietekmi tirgū, ir atkāroti jāanalizē, jāizvērtē elektronisko sakaru komersantu ietekme tirgū un jāpārskata piemērotās saistības.
7. Ņemot vērā, ka starptautisko balss telefonijas pakalpojumu tirgus pēc Ieteikuma 2007/879/EK pieņemšanas vairs nav starp tiem tirgiem, kuros Eiropas Komisija rekomendē piemērot *ex-ante* (apsteidzoša) regulēšanu, tad, lai noteiktu tirgus, kuros var būt nepieciešama *ex-ante* (apsteidzoša) regulēšana, jāizvērtē trīs kumulatīvi kritēriji. Pirmais kritērijs ir augsti un ilglaicīgi šķēršļi ienākšanai tirgū. Otrais kritērijs ir tirgus struktūra, kas nav vērsta uz efektīvu konkurenci attiecīgā laikposmā. Ar trešo kritēriju pārbauda, vai konkrētais tirgus ir tāds, ka, piemērojot tikai konkurences tiesības vien, nevarētu pienācīgi labot attiecīgās tirgus nepilnības.
8. Tirgus ir uzskatāms par tirgu, kurā nepieciešams piemērot *ex-ante* (apsteidzoša) regulēšanu, tikai tad, ja tas atbilst visiem šā lēmuma konstatējošās daļas 7.punktā minētajiem trim kumulatīviem kritērijiem. Ja kaut viens no kritērijiem liecina, ka konkrētajā tirgū nav lietderīgi piemērot *ex-ante* (apsteidzoša) regulēšanu, tad konkrētais tirgus uzskatāms par tādu, kurā nav nepieciešama Komisijas iejaukšanās.

9. Starptautiskie balss telefonijas pakalpojumi ietver izsaukuma veikšanu uz ārvalstu operatoru elektronisko sakaru tīklu, ko iespējams nodrošināt izmantojot piekļuvi, operatora izvēles pakalpojumus (sastādot operatora izvēles piekļuves kodu) vai operatora iepriekšējas izvēles pakalpojumus. Starptautiskās balss telefonijas pakalpojuma lietotāji ir fiziskas un juridiskas personas.
10. Komisija, ņemot vērā, ka gandrīz visi konkrētā tirgus dalībnieki piedāvā starptautisko balss telefonijas pakalpojumus visā Latvijas Republikā, ir noteikusi, ka konkrētā tirgus ģeogrāfiskais mērogs ir Latvijas Republikas teritorija.
11. Ņemot vērā situāciju konkrētajā tirgū, Komisija ir konstatējusi, ka starptautiskie balss telefonijas pakalpojumi fiziskām un juridiskām personām veido vienotu tirgu. Šāds definējums atbilst arī Ieteikumam 2007/879/EK (skatīt Ziņojumu par tirgus analīzi).
12. Komisija 2011.gada decembrī veica starptautisko balss telefonijas pakalpojumu tirgus trīs kumulatīvo kritēriju pārbaudi (skatīt Ziņojumu par tirgus analīzi).
13. Komisija starptautisko balss telefonijas pakalpojumu tirgus analīzes gaitā ir ņēmusi vērā šādus tirgus raksturlielumus: šķēršļi ienākšanai tirgū, tirgus daļas, efektīvas konkurences pazīmes un saistīto pakalpojumu ietekme.
14. Komisija saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 30.panta otro daļu, 38.panta otro daļu un Komisijas 2011.gada 24.augusta lēmumu Nr.1/20 „Noteikumi par konsultāciju kārtību ar tirgus dalībniekiem” veica konsultāciju ar elektronisko sakaru tirgus dalībniekiem.
15. Komisijas paziņojums par konsultācijas dokumenta „Ziņojums par tirgus analīzi” ieviešanu Komisijas mājaslapā internetā 2012.gada 1.martā publicēts laikrakstā „Latvijas Vēstnesis” (Latvijas Vēstnesis, 2012, 35.nr.). Publicētajā paziņojumā norādīts, ka Komisija lūdz tirgus dalībniekus iesūtīt komentārus un priekšlikumus par konsultāciju dokumentu Komisijai pa pastu un uz elektroniskā pasta adresi sprk@sprk.gov.lv 30 dienu laikā no paziņojuma publicēšanas laikrakstā „Latvijas Vēstnesis”.
16. Komisija ir saņēmusi un izvērtējusi SIA „Lattelecom” viedokli par konsultācijas dokumentu „Ziņojums par tirgus analīzi” (SIA „Lattelecom” 2012.gada 30.marta vēstule Nr.5501). SIA „Lattelecom” piekrīt, ka konkrētajā tirgū neizpildās šā lēmuma konstatējošās daļas 7.punktā minētie trīs kumulatīvie kritēriji un atbalsta Lēmuma Nr.51 un Lēmuma Nr.53 atcelšanu.
17. 2012.gada 27.februārī Komisija ar vēstuli Nr.2-2.76/566 nosūtīja Ziņojumu par tirgus analīzi Konkurences padomei priekšlikumu un komentāru sniegšanai. 2012.gada 23.martā Konkurences padome sniedza atbildi un norādīja (Konkurences padomes vēstule Nr.658), ka tā atbalsta noteiktās tirgus definīcijas, argumentāciju par tirgus analīzes rezultātiem un piemērotajām saistībām.
18. Uz šā lēmuma izskatīšanu Komisijas padomes sēdē tika uzaicināts SIA „Lattelecom” pārstāvis, kurš puda viedokli, ka atbalsta pieņemamo lēmumu un aicināja Komisiju pieņemt lēmumu par SIA „Lattelecom” būtiskas ietekmes fiziskām un juridiskām personām publiski pieejamu vietējo vai iekšzemes balss telefonijas pakalpojumu, kas nodrošināti fiksētā vietā, tirgū atcelšanu konkurences spiediena dēļ, ko rada mobilo elektronisko sakaru tīklu operatori.

Komisija secina:

1. Elektronisko sakaru komersantam, kurš vēlas nodrošināt starptautiskos balss telefonijas pakalpojumus fiksētā vietā fiziskām un juridiskām personām izmantojot operatora izvēles vai operatora iepriekšējas izvēles pakalpojumus, principā var nebūt nepieciešama infrastruktūra. Elektronisko sakaru komersantam ir iespēja nomāt komutatīvo iekārtu, līdz

ar to investīcijas infrastruktūrā nav nesamērīgas.

2. SIA „Lattelecom” piedāvātajos saistītajos pakalpojumos (piekļuves pakalpojumi vienā kopīgā piedāvājumā ar izsaukumiem (noslodzi) un publiskās interneta piekļuves pakalpojumu vai piekļuves pakalpojumi vienā kopīgā piedāvājumā ar izsaukumiem (noslodzi), publiskās interneta piekļuves pakalpojumu un interneta televīziju) bezmaksas starptautiskie izsaukumi nav iekļauti, kas ļauj elektronisko sakaru komersantiem, kuri piedāvā operatora izvēles un operatora iepriekšējās izvēles pakalpojumus starptautiskajiem izsaukumiem, konkurēt ar SIA „Lattelecom” arī bez piekļuves pakalpojumu nodrošināšanas.
3. Starptautisko balss telefonijas pakalpojumu tirgū var novērot dinamiku un attīstību, kā arī efektīvas konkurences pazīmes (skatīt Ziņojumu par tirgus analīzi).
4. Veicot trīs kumulatīvo kritēriju pārbaudi, secināms, ka starptautisko balss telefonijas pakalpojumu tirgus neatbilst pirmajam un otrajam kritērijam, tādēļ nav nepieciešams analizēt trešo kritēriju. Trīs kumulatīvo kritēriju pārbaudes rezultāti liecina, ka starptautisko balss telefonijas pakalpojumu tirgū nav nepieciešams piemērot *ex-ante* (apsteidzoša) regulēšanu.
5. Tā kā starptautisko balss telefonijas pakalpojumu tirgū nav lietderīgi piemērot *ex-ante* (apsteidzoša) regulēšanu, tad secināms, ka konkrētajā tirgū neeksistē elektronisko sakaru komersanti ar būtisku ietekmi tirgū.
6. Ņemot vērā iepriekš minēto, ir jāatceļ Komisijas Lēmums Nr.51 un Lēmums Nr.53.

Lai veicinātu elektronisko sakaru tirgus attīstību un konkurenci un ņemot vērā Ziņojumu par tirgus analīzi, saskaņā ar Komisijas 2006.gada 17.maija lēmumu Nr.120 apstiprināto Kārtību par speciālu prasību piemērošanu, saglabāšanu, grozīšanu vai atcelšanu elektronisko sakaru komersantiem un pamatojoties uz Elektronisko sakaru likuma 2.pantu, 8.panta otro daļu, 29.panta pirmo daļu, otro daļu, 31.panta pirmo un trešo daļu, un uz likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 9.panta otro daļu, Administratīvā procesa likuma 6. un 13.pantu, 55.panta 2.punktu, 57.pantu, 85.panta pirmo daļu,

padome nolemj:

1. Atcelt no 2012.gada 27.septembra Komisijas 2007.gada 7.marta lēmumu Nr.51 „Par sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Lattelecom” būtisku ietekmi fiziskām personām publiski pieejamu starptautisko balss telefonijas pakalpojumu, kas nodrošināti fiksētā vietā Latvijas Republikas teritorijā, tirgū”.
2. Atcelt no 2012.gada 27.septembra Komisijas 2007.gada 7.marta lēmumu Nr.53 „Par sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Lattelecom” būtisku ietekmi juridiskām personām publiski pieejamu starptautisko balss telefonijas pakalpojumu, kas nodrošināti fiksētā vietā Latvijas Republikas teritorijā, tirgū”.

Lēmums stājas spēkā ar tā pieņemšanas brīdi.

Šo lēmumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no dienas, kad ieinteresētā persona uzzina vai tai vajadzēja uzzināt par pieņemto lēmumu.

Priekšsēdētājs

V. Lokenbahs